

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

VALTERI

Very Important Persons

Oppilaat,
jotka
oppimisensa ja
koulunkäyntinsä
tueksi
tarvitsevat
vaativaa erityistä tukea.

PÄIVÄN OHJELMA 10.9.2019

9.00 **Aamukahvia ja ilmoittautuminen**

9.30 **Tervetuloa!**

Terveisiä ydinryhmästä ja toiveita ydinryhmälle

Ydinryhmän puheenjohtaja Satu Varpainen tuo terveisiä ydinryhmästä ja ottaa vastaan tarpeita ja toiveita

10.00 **”Kaikille yhteinen koulu voi onnistua”**

10.30 **Inklusion mahdollisuudet**

Tohtoriopiskelija, KM Jukka Vetoniemi

12.00 **Lounas**

13.00 **Välitehtävän purku** (yllä oleva tehtävä!)/ryhmätyö

14.00 **Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen**

Neuropsykologian erikoispsykologi,

PsT Tiina Huttunen

Kahvi / tee työskentelyn lomassa

15.15 **Loppuyhteenveto**

15.30 **Hyvää kotimatkaa!**

PÄIVÄN TAVOITTEENAMME

Tavoitteena on paneutua erityisesti yhteisölliseen opiskeluhuoltoon ja ennaltaehkäisyyn huomioiden kunnissa toimivat lakisääteiset lapsiin ja nuoriin liittyvät ryhmät/verkostot.

NÄIN LÄHDIMME LIIKKEELLE VIP-VERKOSTONA

KEHITTÄMISKOhteita

Yhteisiä:

1. Yhteistyö ja konsultaatio

(Y: moniammatillinen, monialainen/oppilashuolto, muu, LAPE / OT-keskukset, perhekeskukset)

K: organisaation sisäinen, hallintokunnat, jalkautuminen, koordinointi, matala kynnys)

2. Täydennyskoulutus, osaamisen jakaminen

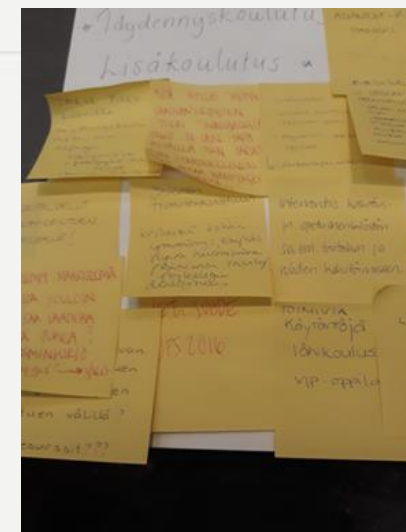
(luokan- ja aineenopettajat, eri hallintokunnat, spesifit tarpeet, opettajankoulutus, tutkimustieto)

3. Varhaiskasvatus (kehittäminen: vuorohoito, yksityinen päivähoito, maahanmuuttajalapset, yhteistyö,

hyödyntäminen: tehty työ)

4. Käytöksellään oireilevat lapset / psyykinen oireilu (tieto, toimenpiteet)

5. Koulua käymättömät oppilaat (mitä tehdä?)

MONIALAISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

Vaativaa tukea tarvitsevien lasten, nuorten ja perheiden palvelut syntyvät monialaisten toimijoiden verkostossa.

Tavoitteena on uusien yhteistyön rakenteiden luominen monialaisten toimijoiden kesken. Tämä tapahtuu luomalla konkreettisia toimintamalleja sivistys-, sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden välille sekä kansallisella että alueellisella tasolla. Yhteistyötä myös kolmannen sektorin kanssa lisätään.

TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOKSET

Tavoitteena on toimijoiden sitouttaminen yhdessä tekemisen kulttuuriin sekä tasavertaisen yhteistyön tekemiseen ja luottamuksen rakentamiseen.

Edistetään yhdessä oppimista sekä hyvien käytäntöjen, työvälineiden ja innovaatioiden jakamista. Kehitetään ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea sekä huolehditaan tuen yhtenäisestä jatkumosta varhaiskasvatuksesta läpi koulupolun.

OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

Verkostoja luomalla parannetaan kuntien ja yksityisten opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia hyödyntää sairaalakoulujen, Elmerikoulujen, koulukotikoulujen, yliopistojen erityispedagogiikan tutkimus- ja koulutusyksiköiden sekä oppimis- ja ohjauskeskus Valterin osaamista. Kouluja tuetaan ja ohjataan vaativan erityisen tuen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa siten, että opetus toteutuu lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tähän tarvitaan sekä pedagogisen johtajuuden tukemista että opettajien ohjaamista paitsi opettamisessa myös oppilaan kohtaamisessa ja vuorovaikutustaidoissa sekä yksittäisten oppilaiden että oppilasryhmän kanssa.

OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

Tavoitteena on luoda monialaisia toimintamalleja ja lisätä osaamista temaattisissa verkostoissa, joita perustetaan keskeisiksi koettujen kehittämisasiheidenv ympärille. Sellaisia ovat esimerkiksi oppilaiden poissaolot ja käyttäytymisen haasteet.

Lisäksi tavoitteena on lisätä ja vahvistaa vaativan erityisen tuen toimijoiden kehittämisosaamista sekä kannustaa tavoitteelliseen kehittämis- ja kokeilutoimintaan.

TÄSSÄ OLEMME NYT

Pohjois-Savo (14/18 kuntaa):
Iisalmi, Kaavi, Keitele,
Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti,
Leppävirta, Pielavesi, Siilinjärvi,
Rautalampi, **Rautavaara,**
Sonkajärvi, **Suonenjoki,** Tervo,
Tuusniemi, Varkaus, Vesanto,
Vieremä

Pohjois-Karjala (8/13 kuntaa):
Ilomantsi, **Joensuu, Juuka,**
Kitee, **Kontiolahti,** Lieksa,
Liperi, Nurmes, Outokumpu,
Polvijärvi, Rääkkylä,
Tohmajärvi, **Valtimo**

KYS: Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo/ *Inkeri Kekäläinen (+Pasi Remes)*

Sairaalaopetus: Alavan koulu Kuopio, Mikkelin sairaalaopetus, Kukkulan koulu Jyväskylä, Nepenmäen koulun sairaalaopetus (Tikkamäen koulu) Joensuu

Valtion koulukodit: Sairilan koulukoti Mikkeli

Elmeri-koulut: Sateenkaaren erityiskoulu Pieksämäki, Honkalampi-keskuksen koulu Liperi

Valteri-koulu

Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto,

Niilo Mäki Instituutti Jyväskylä

Kunnalliset koulut

Itä-Suomen aluehallintovirasto+ osin Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

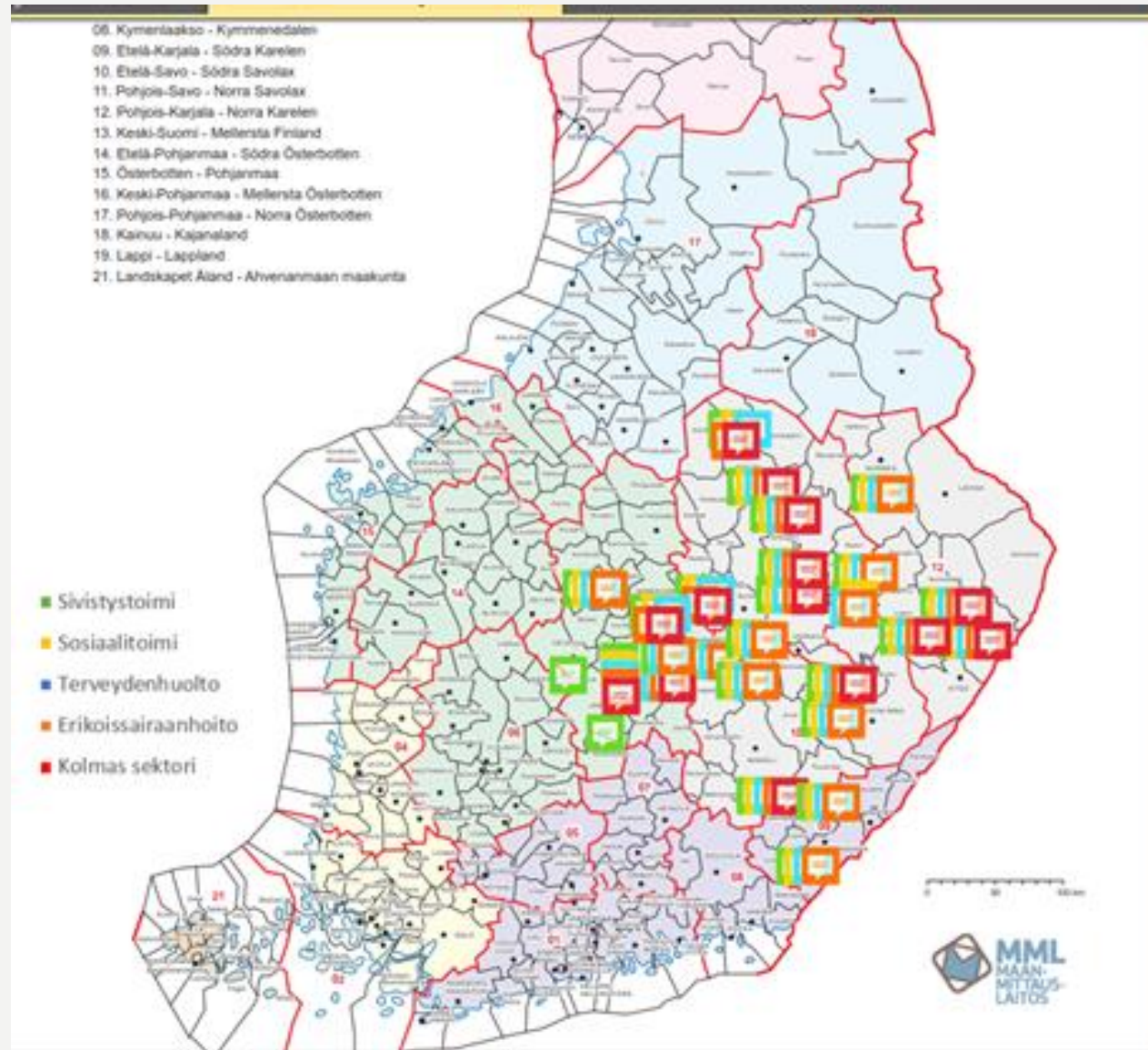
Keski-Suomi (14/23 kuntaa):
Hankasalmi,
Joutsa, Jyväskylä,
Jämsä, Kannonkoski,
Karstula, Keuruu, Kinnula,
Kivijärvi,
Konnevesi, Kuhmoinen,
Kyyjärvi, **Laukaa,** Luhanka,
Multia, Muurame, Petäjävesi,
Pihtipudas, **Saarijärvi,**
Toivakka, Viitasaari, Vilppula,
Äänekoski

KYS erva
826 442
asukasta
68 kuntaa

Etelä-Savo (7/14 kuntaa):
Enonkoski, Heinävesi, Hirvensalmi,
Joroinen, Juva, **Kangasniemi,**
Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa,
Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi,
Savonlinna, Sulkava

Palvelukartoituksesta tehty kartta

VAATU-TOIMIJOIDEN YHTEISTYÖNÄ → VAATU-VERKOSTO

- Sairaalaopetus
- Elmeri-koulut
- Koulukodit
- Valteri
- Konsultaatio
- Konsultaatiomainen työote/Konsultatiivinen työote
- Prosessi
- Konsultaatio-oppilaat

VÄLITEHTÄVÄ

Kunnassa toimii LAKISÄÄTEISET ryhmät:

- ✓ *Opiskeluhuollon ohjausryhmä*
- ✓ *Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman verkosto*
- ✓ *Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto*

VÄLITEHTÄVÄ:

Tutustu näiden ryhmien kokoonpanoon, tavoitteisiin ja toimintaan. Tarkastele niitä erityisesti vaativan erityisen tuen näkökulmasta; miten se on huomioitu?

Vie / toimita vähintään ryhmän puheenjohtajalle jatkolevitykseen tietoa VIP-verkostosta (mm. piirrosvideo).

Vaatutoimijat / VIP-verkoston palvelujen kansallinen kehittäminen / yhteys OT-keskuskehittämiseen

TUVET –tutkimus- ja kehittämishanke (op.koulutus, täyd.koul., tutkimus)

Opiskeluhuollon ohjausryhmäpilotointi

Monimuotoiset täydennyskoulutukset

Monimuotoiset täydennyskoulutukset

Tietoiskut:normisto, koulunkäytikyvyn arviointi, kunta-agentit+VIP jne

Teemaryhmät 2,3: Sijoitetut lapset ja nuoret, toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Teemaryhmä 1: Koulua käymättömyys

VIP-suositukset

Kevät 2019

Syksy 2019

Kevät 2020

Syksy 2020

31.12 2020

Verkostotilaisuudet 2pv: mm. opiskeluhoolto, monialaisuus

Verkostotilaisuudet 2pv: mm. konsultaatio, monialaisuus, perhe, varhaiskasvatus

Verkostotilaisuudet?

Alueellinen kehittäminen ydinryhmän suunnittelemana, johtamana ja koordinoimana (mm. kerätyn tiedon hyödyntäminen)

Alueellisten ja kansallisten LAPE-tulosten hyödyntäminen, LAPE-akatemioiden

Kansallinen kehittäminen

Alueellinen kehittäminen

Syksy
2019

Kevät
2020

Syksy
2020

OPISKELUHUOLLON TUKEMINEN

1. **Opiskeluhuollon operatiiviset toimijat**
2. Opiskeluhuollon ohjausryhmät kunnittain

Tähän (2) moniammatillisessa valmistelussa PILOTTI

***VAATUTOIMIJOIDEN YHTEISTYÖSSÄ
JÄRJESTÄMÄ VAATIVA ERITYINEN TUKI**

JA

**YHTEISTYÖ ALUEELLISTEN TOIMIJOIDEN
KANSSA**

*Vaatutoimijat=
Elmeri-koulut, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri, Sairaalaopetus ja
Valtion koulukodit

Koulua käymättömät/koulupoissaolot – teemaryhmä

Asiantuntijaryhmä suunnittelee ja koordinoi teemaan liittyvää toimintaa kansallisesti.

Kehittämistyö tehdään ministeriön asettaman ohjausryhmän päättämien VIP-verkoston tavoitteiden mukaisesti.

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Sairaalaopetus	<i>Paakkari Pia</i>	virka-apulaisrehtori	Sophie Mannerheimin koulu, Hki
2. Sosiaalitoimi	<i>Raivio Marketta</i>	johtava sosiaalityöntekijä	Pori /Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikkö
3. Erikoissairaanhoido	<i>Ranta Klaus</i>	linjajohtaja	Hyks nuorisopsykiatria
4. Sivistystoimi	<i>Sergejeff Johanna</i>	projektipäällikkö, ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
5. LAPE-tausta	<i>Söderek Christine</i>	LAPE/Undervisningsråd	Kauniainen/ Opetushallitus
6. Tutkimus	<i>Virtanen Tuomo</i>	tutkija	Jyväskylän yliopisto / Stavangerin yliopisto
7., 8., 9. VIP-verkosto	<i>Koivula Pirjo</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Ojala Terhi</i>	hanke- ja koulutus päällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
	<i>Pihkala Jussi</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö

MindMe-koulu kuuluu kaikille seminaari 26.11.19 JKL, II kansallinen seminaari 25.3.2020 HKI

Lisää: vip-verkosto.fi

Toiminta-alueittain järjestettävä opetus -teemaryhmä

Asiantuntijaryhmä suunnittelee ja koordinoi teemaan liittyvää toimintaa kansallisesti.

Kehittämistyö tehdään ministeriön asettaman ohjausryhmän päättämien VIP-verkoston tavoitteiden mukaisesti.

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Erikoissairaanhoido	<i>Hannu Heiskala</i>	lastenneurologi, linjajohtaja	HUS
2. Opetustoimi; normisto-osaaminen	<i>Päivi Lång</i>	ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
3. Tutkimus	<i>Aino Äikäs</i>	yliopistonlehtori	Itä-Suomen yliopisto
4. Opetustoimi; kenttäkokemus+tutkimusorientaatio	<i>Lauri Rätty</i>	erityisluokanopettaja	Jyväskylän kaupunki
5. Sosiaalitoimi	<i>Maarit Varvikko</i>	sosiaalityöntekijä	Helsingin kaupunki
6. Elmeri-koulujen edustaja	<i>Maarit Lasanen</i>	rehtori	Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä, Myllärin koulu, Rovaniemi
7. Sosiaalitoimi; kehitysvammapoliklinikka	<i>Suvi Kivimäki</i>	psykologi	Helsingin kaupunki
8. Tutkimus HY	<i>Irene Rämä</i>	tutkijatohtori	Helsingin yliopisto
9, 10, 11 VIP-verkosto	<i>Pirjo Koivula</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Jussi Pihkala</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	<i>Terhi Ojala</i>	hanke- ja koulutuspäällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

Sijoitetut lapset - teemaryhmä

Asiantuntijaryhmä suunnittelee ja koordinoi teemaan liittyvää toimintaa kansallisesti.

Kehittämistyö tehdään ministeriön asettaman ohjausryhmän päättämien VIP-verkoston tavoitteiden mukaisesti.

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Erikoissairaanhoito	<i>Mia Tapiola</i>	lastenpsykiatri	Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Carea Kuopio
2. Sosiaalitoimi (lastensuojelu)	<i>Laura Nyysönen</i>	lastensuojelun sosiaalityöntekijä	Tilalle Katariina Korhonen
3. Tutkimus	<i>Tarja Heino</i>	tutkimusprofessori	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
4. Opetustoimi	<i>Sari Granroth-Nalkki</i>	ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
5. Opetustoimi: erityisen vaativat tilanteet	<i>Tiina Korpela-Liimatainen</i>	johtava rehtori	Valtion koulukodit
6. Kokemusasiantuntijuus	<i>Helena Inkinen</i>	asiantuntija	Pesäpuu ry
7. Kunnat	<i>Aila Puustinen-Korhonen</i>	erityisasiantuntija	Suomen Kuntaliitto
8, 9, 10 VIP-verkosto	<i>Pirjo Koivula</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Jussi Pihkala</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	<i>Terhi Ojala</i>	hanke- ja koulutuspäällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

MindMe-koulu kuuluu kaikille seminaari 26.11.19 JKL

Lisää: vip-verkosto.fi

Opiskeluhuollon ohjausryhmäpilotoinnin suunnittelu- ja seurantar ryhmä:

Opiskeluhuollon ohjausryhmä suunnittelee ohjausryhmäpilotointikonaisuuden sekä osallistuu sen toteutukseen ja arviointiin

Valintaperustelu	Nimi	Titteli	Taustaorganisaatio
1. Opiskeluhuollon kehittämiskokemus	<i>Eija Kinnunen</i>	palvelupäällikkö, psykologi	Lahden kaupunki
2. Kuntoutus	<i>Tero Makkonen</i>	kuntoutuksen päällikkö, psykologi	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
3. Kuraattorikokemus kunnassa	<i>Mari Satosaari</i>	koulukuraattori	Jyväskylän kaupunki
4. Terveystenhoito	<i>Marke Hietanen-Peltola</i>	koululääkäri	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
5. Opetustoimi_ hallinto	<i>Kristiina Laitinen</i>	opetusneuvos, psykologi	Opetushallitus
6. Opetustoimi_ valvonta	<i>Esko Lukkarinen</i>	johtaja	Aluehallintovirasto
7. Opetustoimi_ käytäntö_ hallinto	<i>Matti Hursti</i>	sivistysjohtaja	Ylöjärven kaupunki
8. Kuntaliitto	<i>Mari Sjöström</i>	erityisasiantuntija	Kuntaliitto
9. Sosiaalitoimen johto			
10.,11, 12. VIP-verkosto	<i>Pirjo Koivula</i>	opetusneuvos	Opetushallitus
	<i>Jussi Pihkala</i>	opetusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö
	<i>Terhi Ojala</i>	hanke- ja koulutus päällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

TERVETULOA!

**KYS-ALUEEN KAIKKIEN
MAAKUNTIEN YHTEINEN
VERKOSTOPÄIVÄ ON 5.11.2019
KUOPIOSSA, PAIKKA SCANDIC
- Paikkoja max. 80**

